

KTMÜ-TÜRKSAM

HABER BÜLTENİ EKİM 2024 / 78. SAYI

TÜRK YATIRIM FONU'NUN KAYITLI SERMAYESİ 1 MİLYAR DOLAR OLACAK

Türk Yatırım Fonu, Ocak 2025'ten itibaren Türk Devletleri Teşkilatı (TDT) ülkelerindeki büyük ortak projeleri finanse etmeye başlayacak. Kırgızistan Ticaret ve Sanayi Odası basın servisinin bildirdiğine göre, bu karar İstanbul'da düzenlenen Dünya Ticaret ve Sanayi Odası Forumu çerçevesinde gerçekleştirilen Türk Devletleri Ticaret ve Sanayi Odaları toplantısında açıklandı. Kırgızistan Ticaret ve Sanayi Odası Başkanı Temir Sariyev, söz konusu toplantıya katıldı.

Sariyev'e göre, görüşme sırasında ülkeler arasındaki ticari ve ekonomik ilişkilerin geliştirilmesine yönelik ilave adımlar değerlendiril-

di. Çalışmalarına başlayan Türk Yatırım Fonu'nun faaliyetleri hakkında da bilgi verildi.

Sariyev, "Fonun oluşturulmasındaki temel amaç, Türk devletleri arasındaki ekonomik ve ticari bağların geliştirilmesidir. Fonun kayıtlı sermayesi 1 milyar dolar. Ocak ayından itibaren fon büyük ortak projeleri finanse etmeye başlayacak" dedi.

Türk Yatırım Fonu'nun kurulmasına ilişkin anlaşma 16 Mart'ta Ankara'da düzenlenen Türk Devletleri Teşkilatı Olağanüstü Zirvesi'nde imzalandı. Kurucu ülkeler Azerbaycan, Kazakistan, Kırgızistan, Özbekistan ve Türkiye'dir.

KIRGIZİSTAN'DA, ORTA ASYA'NIN EN BÜYÜK TİTANYUM REZERVLERİNDEN BİRİNE SAHİP KIZIL OMPOL MADEN OCAĞI AÇILDI

Kırgızaltın Devlet İşletmesi'ne tahsis edilen maden ocağında, toplam değeri yaklaşık 300 milyar dolar olan titanyum magnetit, fosfor, zirkonyum, toryum ve uranyum gibi değerli metal ve madenler bulunmaktadır.

Kırgızistan'da, toplam rezervi 14 milyon 757 bin ton olan Kızıl Ompol titanyum magnetit alışımaden ocağı açıldı. Yaklaşık 300 milyar dolar değerindeki ocağın yüzde 95'ini titanyum magnetit, yüzde 3'ünü fosfor, yüzde 2'si zirkonyum, yüzde 0,22'si toryum ve 0,17'sini uranyum gibi değerli metal ve madenler oluşturmaktadır.

Ülkenin kuzeyinde, Issık-Göl bölgesinde, deniz seviyesinden 1460-3000 metre yükseklikte olan ocak, bir devlet işletmesi olan Kırgızaltın tarafından işletilecektir.

Açılış töreninde konuşan Kırgızistan Bakanlar

Kurulu Başkanı Akılbek Caparov, yatağın kaynaklarının geliştirilmesinin sadece mali faydalar sağlamakla kalmayacağını, aynı zamanda devletin sıkı kontrolü altında gerçekleştirileceğini vurguladı. Bu önemli proje için finansman kaynaklarının yakın gelecekte belirleneceğini belirtti.

Bakanlar Kurulu Başkanı, Kyzyl-Ompol'un geliştirilmesinin tüm ülke için önemli bir olay olduğunu vurguladı. Yatak milyonlarca ton titanomanyetit içermektedir. İşletilmesi yeni istihdam yaratacak, ihracatı arttıracak ve cumhuriyetin ekonomik kalkınması üzerinde ciddi bir etkiye sahip olacaktır.

Caparov ayrıca Kızıl Ompol Maden Ocağı'ndan, toryum ve uranyum gibi elementlerin güvenli bir şekilde çıkartılacağını ve taşınacağını, üretimin uluslararası güvenlik standartlarına uygun olarak yapılacağını söyledi.

ÇİNLİ NETA MOTORS ŞİRKETİ KIRGIZİSTAN'DA ELEKTRİKLİ OTOMOBİL MONTAJINA BAŞLAMAYI PLANLIYOR

Çinli Neta Motors şirketi Kırgızistan pazarına girmeyi planlamaktadır. Bakanlık basın servisinin bildirdiğine göre, bu gelişme 3 Ekim'de Ekonomi Bakanlığı'nın Özbekistan'daki ticaret temsilcisi Almaz Temirbekov'un Neta Motors temsilcileriyle yaptığı toplantıda dile getirildi. Elektrikli otomobil ve üç tekerlekli motosiklet üretiminde uzmanlaşan Çinli şirket, Kırgızistan'da bir temsilcilik veya şube açma niyetini dile getirdi.

Ekonomi Bakanlığı, bu adımın ülkeler arasın-

daki ekonomik bağları güçlendireceğini ve bölgede çevre dostu teknolojilerin teşvik edilmesinde önemli bir adım olacağını belirtti. Kırgız tarafı, bu tür projelerin ülkenin yenilikçi potansiyelinin geliştirilmesi için önemli olduğunu vurguladı.

Bakanlık, önde gelen bir elektrikli araç üreticisinin temsilciliğinin kurulmasının, nitelikli uzmanları çekmek ve modern teknolojileri tanıtmak için yeni fırsatlar yaratacağını belirtti.

T.C. CUMHURBAŞKANI ERDOĞAN'IN KATILIMIYLA AÇILACAK OLAN “BİLİM BİŞKEK” BİNASININ YENİLENMESİ TAMAMLANDI

“Bilim Bişkek” projesinin uygulanması için yeniden inşa edilmekte olan bina öğrencileri kabul etmeye hazır. Bu haber Kırgızpatent tarafından bildirildi.

7 Ekim 2024 tarihinde Kırgızpatent yönetimi, TİKA-Bişkek projesi temsilcileri ve Kırgız Milli Üniversitesi binadaki inşaat çalışmaları hakkında bilgi aldı. Bilim Bişkek projesinin açılış töreninin, Türkiye Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın Kırgızistan'ı ziyaret edeceği 5 Kasım tarihinde gerçekleştirilmesi beklenmektedir.

Merkez, fen bilimlerine ilgi duyan öğrencilere hizmet verecektir. Burada 6-14 yaş arası çocuklar bilgilerini geliştirecek, teorik bilgilerini hayata geçirme ve uygulama imkanı bulacaktır. Merkezde eğitim gören öğrenciler uluslararası yarışmalara katılacak ve Kırgızistan'ı dünyada temsil edecektir. Proje ortakları, bilim insanlarının ve mucitlerin burada yetişeceğine dair güçlü bir inanç olduğunu belirtmektedir.

SADIR CAPAROV, BAYKAR TEKNOLOJİ YÖNETİM KURULU BAŞKANINI KABUL ETTİ

Kırgızistan Cumhurbaşkanı Sadır Caparov, 9 Ekim’de Baykar Teknoloji Yönetim Kurulu Başkanı Selçuk Bayraktar’ı kabul etti.

Devlet Başkanının Basın Servisine göre, toplantıda askeri-teknik işbirliğinin derinleştirilmesi ve savunma alanında ortak projelerin uygulanması konuları görüşüldü.

Devlet Başkanı, Baykar Teknoloji gibi gelişmiş uluslararası şirketlerle iş birliğinin güçlendirilmesinin, ülkenin savunma kabiliyetinin artırılmasında, ulusal askeri-sanayi kompleksinin geliştirilmesinde ve bölgesel güvenliğin güçlendirilmesinde kilit rol oynadığını vurguladı.

Selçuk Bayraktar ise Baykar Teknoloji’nin Kırgızistan ile iş birliğini genişletmeye hazır

olduğunu belirterek, sınır güvenliğinin sağlanmasında modern teknolojilerin kullanılmasının ve olası tehditlerin önlenmesinde etkin caydırıcılık yaratılmasının önemini vurguladı.

Toplantıda Cumhurbaşkanı Sadır Caparov, Kırgız Cumhuriyeti’nin savunma kapasitesinin ve askeri potansiyelinin güçlendirilmesine yaptığı önemli katkılardan dolayı Selçuk Bayraktar’a Dank Nişanı’nı verdi. Selçuk Bayraktar da Devlet Başkanına, kanatlarında “Manas” destanından önemli anların tasvir edildiği insansız hava aracı “Akıncı”nın bir modelini Devlet Başkanına hediye etti.

SELÇUK BAYRAKTAR, KIRGIZİSTAN'DA HANGİ SEKTÖRE YATIRIM YAPMAYI PLANLADIKLARINI ANLATTI

Baykar Teknoloji teknik müdürü Selçuk Bayraktar Türk Devletleri Teşkilatı'nın Bışkek'te düzenlenen yapay zeka forumuna katıldı. Konuşmasında şirketin askeri havacılığa sağladığı yeniliklerden bahsetti. Bayraktar, "Yolculuğumuza 2000 yılında başladık, sadece 10 kişiydik. Bugün sayımız 5 binden fazla. Artık Kırgızistan da dahil olmak üzere işbirliği yapıyoruz. Bayraktar ürünlerimizin ülkelerinizin savunmasında yer alması için Türk Devletleriyle çalışmak bizim için büyük bir onurdur" dedi.

Kırgızistan'ın teknoloji sektörüne yatırım yapmayı planladıklarını ve daha fazla operasyonel verimlilik için yapay zekayı kulla-

nan yeni dronları sergilediklerini belirtti.

Selçuk Bayraktar, ortak sahibi olduğu Baykar Makina firmasının uzay sistemleri alanında çalışmalara başladığını ve ilgili ülkelerle işbirliği halinde roket üreteceğini vurguladı.

9-10 Ekim tarihlerinde Bışkek'te Türk Devletleri Teşkilatı'nın yapay zeka konulu bir forumu da düzenlendi. Forum, Türki ülkelerden, Orta Asya bölgesinden ve tüm dünyadan devlet kurumlarının temsilcileri, yapay zeka alanında önde gelen uzmanlar, iş dünyası, akademi ve bilişim camiasının temsilcilerini bir araya getirecek iki günlük yenilikçi bir etkinliktir.

Forumu Türk Devletleri Teşkilatına üye ve gözlemci ülkelerin hükümet organlarının temsilcileri ve önde gelen uzmanları katılmaktadır.

KIRGIZİSTAN VE PAKİSTAN ÖNÜMÜZDEKİ YIL TİCARET HACMİNİ 100 MİLYON DOLARA ÇIKARMAYI HEDEFLİYOR

Bakanlar Kurulu Başkanı Akılbek Caparov Pakistan'a önümüzdeki yıl ticaret hacmini 100 milyon dolara çıkarmayı teklif etti. Zhaparov bu girişimi Pakistan Başbakanı Şehbaz Şerif ile yaptığı görüşmede gündeme getirdi. Caparov, Kırgızistan ve Pakistan arasındaki ekonomik bağları genişletme potansiyeline dikkat çekti. İki ülke arasındaki ticaret hacminin 2023 yılında yaklaşık 20 milyon dolar olduğunu ve bunun işbirliği fırsatlarını tam olarak ortaya çıkarmak için yeterli olmadığını söyledi.

“Ortak çabalarla ticaret hacmini önümüzdeki yıl 100 milyon dolara, orta vadede ise 500 milyon dolara çıkarmayı öneriyorum” dedi. Başbakan ayrıca Pakistan, Çin, Kırgızistan ve Kazakistan arasında imzalanan ve Kırgızistan'ın Pakistan üzerinden denize erişimini

sağlayan transit mal taşımacılığına ilişkin dört taraflı anlaşmaya da dikkat çekti.

Caparov, bu işbirliğinin önemli bir unsurunun henüz tam kapasitesine ulaşmamış olan Karakorum Otoyolu'nun geliştirilmesi olacağını söyledi.

Akılbek Caparov ayrıca iki ülke girişimcileri arasındaki işbirliğini güçlendirmek için bir Kırgız-Pakistan iş konseyi kurulmasını ve ilk toplantısının gelecek yıl Kırgızistan'da yapılmasını önerdi. İki taraf ayrıca kültürel ve sosyal işbirliği ile eğitim alanında deneyim alışverişi konularını da ele aldı. Caparov, ortak çabaların Kırgızistan-Pakistan ilişkilerini yeni bir düzeye taşıyacağından emin olduğunu ifade etti ve Şehbaz Şerif'i Kırgızistan'ı ziyaret etmeye davet etti.

KIRGIZİSTAN VE KAZAKİSTAN TARIMSAL İŞLEME ALANINDA İŞBİRLİĞİNİ GÜÇLENDİRİYOR

Kırgız Cumhuriyeti Tarım Bakanı Bakıt Torobayev, Kazakistan Tarım Bakanı Aydarbek Saparov ile bir görüşme gerçekleştirdi. Konu Tarım Bakanlığı basın servisi tarafından bildirildi.

Görüşmede taraflar, Kırgızistan ve Kazakistan arasında tarım alanındaki işbirliğinin yanı sıra ticari ve ekonomik ilişkilerin ve yatırım projelerinin geliştirilmesine ilişkin güncel konuları ele aldı.

Tarım ürünlerinin işlenmesinde ortak çalışmaların güçlendirilmesine, lojistik zincirlerinin geliştirilmesine ve tarım sektöründe modern teknolojilerin kullanılmasına özellikle önem verildi. Toplantı sonucunda tarım sektöründe ikili ilişkilerin güçlendirilmesi ve ele alınan tüm alanlarda yakın işbirliğinin sürdürülmesi konusunda anlaşmaya varıldı.

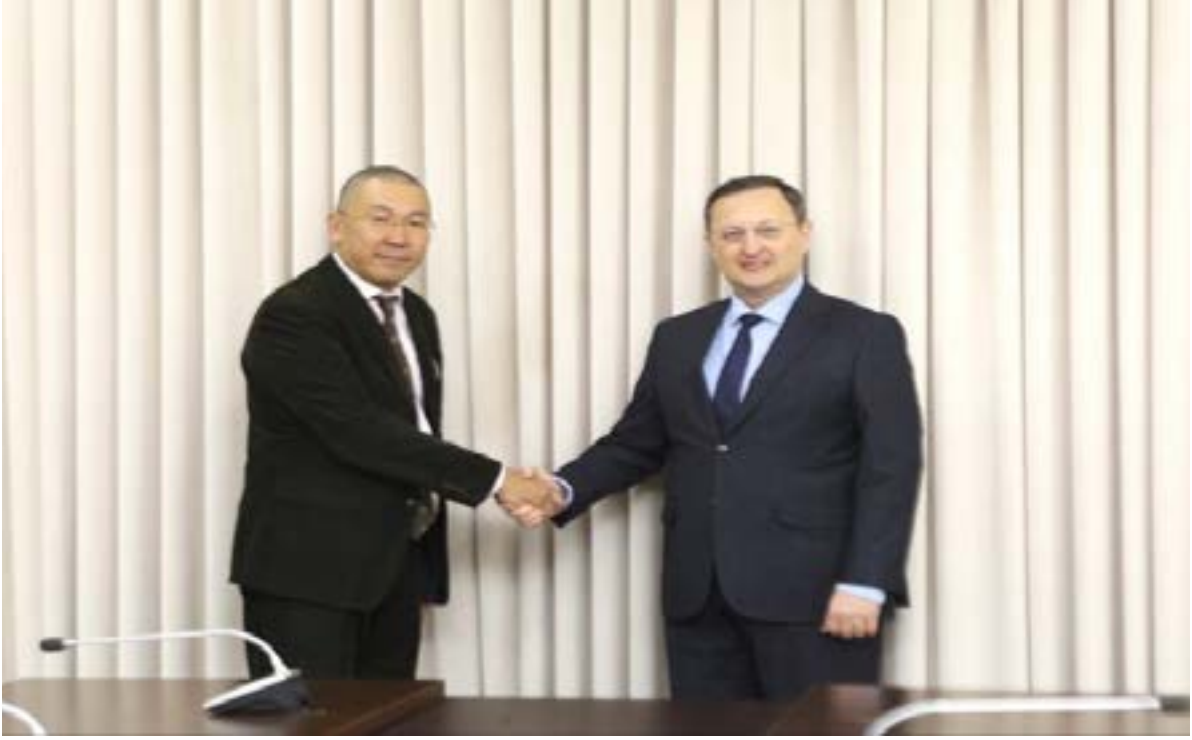

KIRGIZİSTAN'IN TÜRK DEVLETLERİ TEŞKİLATI ÜLKELERİ İLE TİCARETİ %62 ARTTI

2019-2023 döneminde Kırgızistan'ın Türk Devletleri Teşkilatı (TDT) ülkeleriyle ticaret hacmi %62 oranında arttı. Kırgızistan Ekonomi ve Ticaret Bakanı Daniyar Amangeldiyev, bu bilgiyi 18 Ekim'deki TDT Ticaret ve Ekonomi Bakanları'nın 13. toplantısında ve TDT'nin ekonomik işbirliği çalışma grubunun 15. toplantısında verdi.

Bakana göre, ihracatın %54.6, ithalatın ise %66 oranında artması nedeniyle ticaret cirosunda büyüme gözlenmektedir. “Bu da doğru yolda olduğumuzu gösteriyor. Ancak elde ettiklerimizle kalmayıp ticaret ve ekonomik ilişkilerde yeni yollar aramalıyız” dedi. Bakan daha sonra tüm TDT ülkeleriyle olan ilişkilerin başarısından bahsetti.

KIRGIZİSTAN-TÜRKİYE SİYASİ İSTİŞARELERİ BİŞKEK'TE GERÇEKLEŞTİRİLDİ

Kırgız-Türk ikili siyasi istişareleri 18 Ekim'de Bişkek'te yapıldı. Dışişleri Bakanlığı basın servisinden yapılan açıklamaya göre, Kırgız heyetine Dışişleri Bakanlığı Üçüncü Siyasi Daire Başkanı Ashat Rıskulov, Türk heyetine ise Dışişleri Bakanlığı Orta Asya ve Türk Cumhuriyetleri Genel Müdürü Gökhan Turan başkanlık etti.

Toplantı sırasında taraflar siyasi, ticari ve ekonomik, askeri-teknik, kültürel ve insani konular da dahil olmak üzere ikili işbirliğine ilişkin çok çeşitli güncel konuları ele aldılar. Taraflar ayrıca uluslararası arenadaki

etkileşim ve çok taraflı arenalarda ortak eylemlerin koordinasyonu konularını da ele aldılar.

Taraflar önümüzdeki etkinlik ve zirvelerin tarihlerini kararlaştırdılar. Ticari ve ekonomik ilişkilerin geliştirilmesine, karşılıklı ticaret hacminin artırılmasına ve Kırgızistan ekonomisine Türk yatırımlarının çekilmesine özellikle dikkat edildi.

Ayrıca, iki ülke arasında kalış süresinin kolaylaştırılması ve vizesiz rejimin genişletilmesi de dahil olmak üzere vatandaşların karşılıklı seyahat koşulları ele alındı.

TÜRK DEVLETLERİ TEŞKİLATI EKONOMİ VE TİCARET BAKANLARI 13. TOPLANTISI BİŞKEK’TE DÜZENLENDİ

Türk Devletleri Teşkilatı Ekonomi ve Ticaret Sorumlu Bakanlar 13. Toplantısı 18 Ekim 2024 tarihinde Bişkek’te gerçekleştirildi.

Kırgız Cumhuriyeti Ekonomi ve Ticaret Bakanı Daniyar Amangeldiev’in ev sahipliğini ve başkanlığını yaptığı toplantıya Türk Devletleri Teşkilatı Genel Sekreteri Kubaniçbek Ömüraliyev, Kazakistan Cumhuriyeti Başbakan Yardımcısı ve Ulusal Ekonomi Bakanı Nurlan Babazarov, Türkiye Cumhuriyeti Ticaret Bakanı Prof. Dr. Ömer Bolat, Özbekistan Cumhuriyeti Yatırım, Sanayi ve Ticaret Bakanı Laziz Kudratov, Azerbaycan Cumhuriyeti Ekonomi Bakan Yardımcısı Rovnag Abdullayev ve Macaristan Dışişleri ve Ticaret Bakanlığı Devlet Sekreteri Büyükelçi Péter Sztáray katıldı.

Genel Sekreter Kubaniçbek Ömüraliyev yaptığı açılış konuşmasında, TDT Sekretaryasının ekonomik entegrasyon için gerekli tedbirlerin alınması ve mekanizmaların oluşturulması, Türk bölgesinde ticari işbirliğinin genişletilmesi ve TDT ekonomilerinin rekabet gücünün artırılmasının yanı sıra TDT üyelerinin kendi aralarında ve dünyanın geri kalanıyla e-ticaret işlemlerini artıracak güvenilir bir dijital ortamın geliştirilmesindeki rolünü ve bu alandaki faaliyetlerini özetledi. Bu bağlamda, Dijital Ekonomi Ortaklık Anlaşması’nın tamamlandı-

ğı ve Bişkek’te yapılacak Zirve’de TDT Üye Devletleri arasında imzalanmaya hazır olduğu kaydedildi.

Büyükelçi Ömüraliyev, Ticaretin Kolaylaştırılması Komitesi’nin kurulması ve TDT bölgesinde hizmet ve yatırımlarda serbest ticaret için ilgili bir belgenin imzalanması da dahil olmak üzere ticaretin kolaylaştırılması tedbirlerinin önemini vurguladı.

Bu yıl Kasım ayında Azerbaycan’ın başkenti Bakü’de gerçekleştirilecek olan küresel iklim zirvesi COP29 kapsamında TDT’nin planlanan faaliyetleri hakkında bilgi aktaran Genel Sekreter, TDT’nin sadece çevreyi korumakla kalmayıp aynı zamanda bölgenin iklim etkilerine karşı direncini arttıracak stratejiler geliştirmeyi ve uygulamayı hedeflediğini vurguladı.

Üye devletlerden ve gözlemcilerden bakanlar ve delegasyon başkanları yaptıkları konuşmalarda Türk bölgesinin ekonomik ve ticari potansiyelini vurgulayarak TDT bölgesi içindeki ticaretin artırılmasının önemini altını çizdiler ve kapsamlı işbirliği yoluyla ticari ilişkilerin kolaylaştırılması için acil tedbirler alınması çağrısında bulundular.

Toplantının sonunda bakanlar “TDT Ekonomi ve Ticaret Bakanları 13. Toplantısı Tebliğini” imzaladılar.

KAZAKİSTAN INTERFOOD MARKET AĞI KIRGIZİSTANLI ÜRETİCİLERLE İŞBİRLİĞİNE HAZIR

Kazak Interfood şirketi Kırgızistanlı üreticilerle sözleşme imzalamaya hazır. Konu Dışişleri Bakanlığı basın servisi tarafından bildirildi.

Almatı'da bir grup Kırgız gıda üreticileri ile Kazak Interfood market zinciri arasında görüşmeler yapıldı. Aralarında Şoro, Attilla Organic Foods, Kulikov, Toyboss ve Bay

Elim'in de bulunduğu Kırgızistanlı şirketler ürünlerini tanıttı ve süpermarket zincirinin yönetimi için bir tanıtım düzenledi.

Interfood temsilcileri ürünlerin kalitesini takdir etti ve gelecekteki teslimatların ön ayrıntılarını ve hacimlerini görüşerek Kırgız şirketleriyle sözleşme imzalamaya hazır olduklarını ifade etti.

AVRUPA'DAN KAZAKİSTAN'A TITR KONTEYNER GERİ YÜKLEME HACMİ ARTACAK

Ulaştırma Bakanı Marat Karabayev ve Güney Koreli taşımacılık ve lojistik şirketi LX Pantos Co. lojistik şirketinin başkanı Lee Yongho, Kazakistan üzerinden Avrupa'ya ve geriye doğru konteyner taşımacılığının geliştirilmesi konusunda işbirliğini görüştüler. Kapital.kz iş dünyası bilgi merkezi muhabirinin departmanın basın servisine dayandırdığı haberine göre, taraflar Avrupa'dan Kazakistan'a TITR üzerinden konteynerlerin geri yükleme hacmini arttırmayı amaçlıyor.

Toplantı sonuçlarının ardından PTC Holding LLP ve LX Pantos arasında bir işbirliği anlaşması imzalandı. LX Pantos Co., Ltd. büyük bir holding olan LG Group'un bir parçası olarak Güney Kore'nin önde gelen taşımacılık ve lojistik şirkettir. 1977 yılında kurulan LX

Pantos deniz, hava ve demiryolu taşımacılığı, depolama, dağıtım ve dijital lojistik çözümleri de dahil olmak üzere geniş bir yelpazede lojistik hizmetleri sunmaktadır. Bugün Kore'nin en büyük lojistik şirketi ve dünyanın önde gelen lojistik şirketlerinden biridir. Şirket yılda 1,5 milyon tondan fazla yükü deniz yoluyla ve 120 bin tondan fazla yükü hava yoluyla taşımaktadır. Trans-Hazar Uluslararası Taşımacılık Güzergâhı (TITR) Çin, Kazakistan, Hazar Denizi, Azerbaycan, Gürcistan ve Avrupa ülkelerine kadar uzanmaktadır.

KAZAKİSTAN VE TÜRKMENİSTAN GAZ SEKTÖRÜNDE İŞBİRLİĞİNİ GELİŞTİRİYOR

Kapital.kz iş bilgi merkezi, Kazak ulusal şirketinin basın servisine atıfta bulunarak, QazaqGaz JSC ve devlet şirketi Türkmen-gaz'ın gaz üretimi, nakliyesi ve ithalatında işbirliği yapacağını bildirdi.

Kazakistan Cumhurbaşkanı Kasım-Jomart Tokayev'in Türkmenistan'a resmi ziyareti sırasında ulusal şirket "QazaqGaz" ile devlet şirketi "Türkmengaz" arasında gaz endüstrisinin geliştirilmesi konusunda stratejik bir anlaşma imzalanmıştı. Yeni işbirliği belgesi, QazaqGaz Yönetim Kurulu Başkanı Sanjar Jarkeşov ve Türkmengaz Devlet Şirketi Başkanı Maksat Babayev tarafından imzalandı.

Belgenin üç alanda işbirliğini öngördüğü belirtiliyor. Birincisi, pazarlanabilir gaz

kaynaklarının artırılması, jeolojik keşif ve gaz sahalarının geliştirilmesi alanlarına ilişkindir. İkincisi gaz ana boru hatları, üçüncüsü ise pazarlanabilir gaz ithalatı konularıyla ilgilidir. Bugün aynı işbirliği memorandumunun Kaz-MunayGas JSC ve Türkmennebit State Concern tarafından imzalandığını da belirtmek gerekir. Şirketler, Hazar Denizi'nin Türkmen sektöründeki hidrokarbon kaynaklarının jeolojik keşfi, geliştirilmesi ve üretimi konusunda önemli projeleri ortaklaşa incelemeyi ve uygulamayı planlıyor. Temel görevlerden biri, üretim verimliliğini artırmak için açık deniz sondaj kulelerinin kullanımı, deneyim alışverişi ve ileri teknolojiler olacaktır.

KAZAKİSTAN YAPIMI SATTI YÜZER SONDAJ KULESİ ÇELEKENDE'DE PETROL ÇIKARMAK İÇİN KULLANILACAK

Kazakistan yapımı Satti yüzer sondaj kulesi Çelekende'de petrol çıkarmak için kullanılacak KazMunayGas'ın iştiraki KMG Drilling and Services, Türkmenistan'da ilk şubesini açtı.

Şirketin açıklamasında, “Yakın gelecekte hayata geçirilecek projelerle bağlantılı olarak Türkmenistan'da projelerin hızlı ve verimli bir şekilde hayata geçirilmesine olanak sağlamak amacıyla Aşkabat'ta KMG Drilling and Services şirketinin ilk şubesi açıldı. Bu açılış Kazakistan'ın uluslararası petrol piyasalarındaki konumunun genişletilmesi ve Kazakistan ile Türkmenistan arasındaki ikili iş birliğinin güçlendirilmesi açısından büyük önem taşıyor” denildi.

Report'ta yer alan habere göre KazMunay-Gas'ın basın servisi, bu yılın Ağustos ayında “KMG Drilling and Services” ile “Dragon Oil Turkmenistan Limited” arasında Hazar Denizi'nin Türkmen kısmında sondaj faaliyetleri yürütmek üzere bir anlaşma imzalandığını bildirdi.

Haberde, “Bu amaçlar doğrultusunda Çeleken hidrokarbon sahasındaki sondaj çalışmalarında “Satti” yüzer sondaj kulesi kullanılacak. 2021 yılında gerçekleştirilen modernizasyon çalışmalarının ardından bu tesisin taşıma kapasitesi 680 tona çıkarıldı ki bu da daha büyük projeler için yeni fırsatlar yaratıyor” denildi.

KAZAKİSTAN VE ÖZBEKİSTAN TİCARET HACMİNİ ARTIRMA PLANINI ONAYLADI

Kazakistan ve Özbekistan, Semerkant'ta düzenlenen bölgeler arası işbirliği forumu çerçevesinde ticaret hacmini arttırmaya yönelik bir eylem planı onayladı. Kapital.kz iş bilgi merkezinin Ticaret ve Entegrasyon Bakanlığı basın servisine dayandırdığı habere göre, Kazakistan'dan 70 ihracatçı ticari ve ekonomik misyonda yer aldı.

Haberde şu ifadeler kullanıldı: "Bilddiğiniz gibi iki ülke cumhurbaşkanları orta vadede ticaret hacmini 10 milyar dolara çıkarma şeklinde bir görev belirledi.

Bölgeler arası işbirliğine büyük önem veri-

yoruz. Forum marjında bölgelerimiz Özbekistan bölgeleri ile ilgili anlaşmalar imzaladı. Ayrıca bugün, çalışma ortağımla birlikte ticaret hacmini arttırmaya yönelik bir eylem planı imzaladık. Tüm bunlar, iki ülke arasındaki ilişkileri bir bütün olarak bölge ekonomisini desteklemek için bir lokomotif haline getirmeyi amaçlıyor".

Daha önce Kazakistan ve Özbekistan'ın 74 ortak proje başlatmayı planladığı bildirilmişti. Aynı zamanda iki ülke arasındaki sanayi işbirliği çerçevesinde Kazakistan topraklarında 65 işletmenin açılması planlanıyor.

KAZAKİSTAN TÜRK BAYRAKTAR DRONE'LARINI ÜRETEBİLİR

Kazakistan Savunma Bakanı Korgeneral Ruslan Jakşılıkov başkanlığındaki heyet, İstanbul'da düzenlenen IV. Uluslararası Savunma ve Havacılık Ekipmanları Fuarı SAHA EXPO-2024'ün açılış törenine katıldı.

Etkinlik, Avrupa, Asya ve Orta Doğu'nun askeri-endüstriyel kompleksinin önde gelen temsilcilerini bir araya getirdi. Fuarda otomatik birlik ve muharebe yönetim sistemleri, robotik sistemler, iletişim, hava savunması, radyo keşfi, elektronik savaş, radyo karşı önlemleri, insansız hava araçları ve lazer teknolojileri dahil olmak üzere en son gelişmeler sergilendi.

Sergi sırasında Jakşılıkov, Türkiye Milli Savunma Bakanı Yaşar Güler ve Savunma Sanayii Ajansı Başkanı Haluk Görgün ile görüşmelerde bulundu. Ayrıca BAE Savunma İşleri Devlet Bakanı Mohammed bin Mubarak Fadel Al Mazroui ile bir araya geldi.

Baykar Savunma CEO'su Haluk Bayraktar ile yapılan görüşmelere özel önem verildi. Taraf-

lar, Kazakistan'da operasyonel düzeyde taktik insansız hava araçları sistemleri ve baraj mühimmatlarının üretiminin yerelleştirilmesine yönelik bir yol haritası geliştirilmesi konusunda mutabakata vardı. Kazakistan, yabancı ortakların katılımıyla insansız hava araçlarının (İHA) üretimini aktif olarak geliştiriyor. Önemli projelerden biri, 2024'te başlayacak olan Türkiye ile Anka dronlarının ortak üretimi. Türk Havacılık ve Uzay Sanayii (TAI) ile Kazakistan Mühendislik arasındaki anlaşma, teknoloji transferini ve bir montaj hattının oluşturulmasını sağlamakta ve Kazakistan'ın gelecekte bağımsız olarak dron üretmesine olanak tanımaktadır.

Kazakistan, Türkiye'nin yanı sıra Güney Kore ve Çin ile dronlar konusunda iş birliği yapmaktadır. 2023 yılında Petropavlovsk, Çin'den gelen bileşenleri kullanarak yerel dron üretimine başlamıştı. Bu tür adımlar, Kazakistan'ın savunma sanayisinin gelişmesine ve ithalata olan bağımlılığın azaltılmasına katkıda bulunmaktadır.

AZERBAYCAN VE MACARİSTAN TARIM ALANINDA İŞBİRLİĞİNİN YÖNLERİNİ GÖRÜŞTÜ

Tarım Bakanı Mecnun Memmedov başkanlığındaki heyet ile Azerbaycan'ı ziyaret eden Macaristan Tarım ve Doğa Bilimleri Üniversitesi (MATE) Rektörü Csaba Gyuricza başkanlığındaki heyet arasında görüşme gerçekleştirildi.

Edinilen bilgiye göre, iki ülke arasında tarım alanında işbirliğinin gelecekteki yönleri, bilimsel araştırma, tarımsal eğitim, Azerbaycan Devlet Ziraat Üniversitesi (ADAU) ile ikili diploma programlarının uygulanması, tarım alanında uzmanların yetiştirilmesi, genç personelin katılımının genişletilmesi gibi konular ele alındı. Toplantıda staj programları üzerinde de duruldu.

Mecnun Memmedov, Macaristan ziyareti sırasında yapılan görüşmelerde tarım alanında gelecekteki işbirliğinin yönleri, tarım

eğitimi alanında en ileri bilimsel yöntemlerin uygulanması, yenilikçi öğretme-öğrenme teknolojileri, tarım alanında gelecekteki işbirliğinin yönleri konusunda anlaşmaya varıldığını hatırlattı. Tarım alanında yükseköğretim sisteminin içerik ve kalite göstergelerinin iyileştirilmesi ve uluslararası çift diploma programlarının modernizasyonunun önemine değindi.

Gyuricza, bu tür bir işbirliğinin iki ülke arasındaki tarımsal eğitim alanındaki ilişkileri derinleştireceğini sözlerine ekledi. Avrupa'nın en eski tarım üniversitesi olan MATE'deki öğretim yöntemleri ve araştırma çalışmaları hakkında konuştu. Toplantıda ADAU ve MATE arasındaki işbirliği olanakları, öğrenci ve öğretmen değişimi, ortak bilimsel araştırma ve deneyim alışverişinin önemi ele alındı.

BAKÜ'DE AZERBAIJAN İNOVASYON MERKEZİ AÇILDI

Azerbaycan İnovasyon Merkezi'nin (AIC) açılış töreni 2 Ekim'de Bakü'de yapıldı. Report'un haberine göre Merkez, Dijital Kalkınma ve Ulaştırma Bakanlığı'na bağlı İnovasyon ve Dijital Kalkınma Ajansı tarafından kuruldu.

AIC, teknolojik girişimcileri, yeni şirketleri ve yenilikçileri bir araya getiren tek bir merkez olacak.

Açılış töreninde konuşan Dijital Kalkınma ve Ulaştırma Bakan Yardımcısı Samir Mammadov, Bakü'de ikinci ve daha büyük

bir inovasyon merkezinin de kurulmasının planlandığını belirtti.

Mammadov'a göre AIC'de girişimciler geliştirme ve hızlandırma programlarına katılma, yatırımcılarla tanışma, ortaklıklar kurma ve projelerini sunma fırsatına sahip olacaklar.

Bakan yardımcısı, "Azerbaycan'da çalışmak isteyen yerli ve yabancı şirketler için AIC uygun kira koşulları ve diğer avantajları sunuyor, bu da merkezi sadece yerel girişimler için cazip kılmıyor" dedi.

AZERBAJCAN'A TURİST AKIŞI YÜZDE 30 ARTTI

Bu yılın Ocak-Eylül döneminde Azerbaycan'ı 1 milyon 963 bin 361 yabancı vatandaş ziyaret etti. BMG Devlet Turizm Ajansı'na referansla bu konuda bilgi vermektedir.

Edinilen bilgiye göre bu rakam geçen yılın aynı dönemine göre %30 daha fazladır. Yalnızca Eylül ayında ülkeye 235.329 yabancı ve vatansız kişi geldi. Bu bir yıl öncesine göre %22 daha fazladır.

Geçen ay Rusya'dan Azerbaycan'a 62 bin 591

turist geldi. Türkiye ikinci sırada (38.661 kişi), Hindistan ise üçüncü sırada (19.957 kişi) yer almıştır.

Bu dönemde İran'dan 17700, Gürcistan'dan 1,800, Pakistan'dan 7,800, Kazakistan'dan 7,300, Suudi Arabistan'dan 6,900, Çin'den 6,100, Birleşik Arap Emirlikleri'nden 4,300, Özbekistan'dan 4,200, İsrail'den 3,400, Ukrayna'dan 3,400, Türkmenistan'dan 3000, ABD'den 2600 kişi gelmiştir.

AZERBAIJAN'DAN AVRUPA'YA GAZ İHRACATI 9 MİLYAR METREKÜPÜ AŞTI

Bu yılın Ocak-Eylül döneminde Azerbaycan'dan Avrupa'ya 9,4 milyar metreküp gaz ihraç edildi. BMG, Azerbaycan Enerji Bakanı Parviz Şahbazov'un bunu "X" sosyal ağındaki hesabında söylediğini bildirdi.

Edinilen bilgiye göre, bu aylarda Türkiye'ye 7,3 milyar metreküp, Gürcistan'a ise 1,7 milyar metreküp gaz ihraç edildi. Ayrıca bu dö-

nemde Trans Anadolu Gaz Boru Hattı (TANAP) aracılığıyla Türkiye'ye 4,2 milyar metreküp gaz taşındı. Bu yılın 9 ayında yurt dışına gaz satışları geçen yılın aynı dönemine göre yaklaşık yüzde 4,2 arttı.

26 MACAR ŞİRKETİ AZERBAIJAN'DA FAALİYET GÖSTERİYOR

26 Macar şirketi Azerbaycan'da faaliyet gösteriyor, Macaristan'ın Azerbaycan'daki yatırımları 1.5 milyar dolara ulaştı.

Report'un haberine göre Çalışma ve Sosyal Koruma Bakanı Sahil Babayev bu açıklamayı Macaristan'ın Milli Günü münasebetiyle düzenlenen resmi bir tören sırasında yaptı.

Bakan, "Azerbaycan da Macaristan'a 8 mil-

yar dolar yatırım yaptı. Ticaret hacmimiz bu yılın 8 ayında yaklaşık %30 oranında arttı" dedi. Babayev, Macaristan'ın COP29'un Bakü'de başarılı bir şekilde düzenlenmesine büyük katkı sağlayacağına inandığını ifade etti.

AŞKABAT'TA, TRANS-HAZAR ULAŞTIRMA GEÇİŞLERİ KOORDİNASYON PLATFORMU'NUN BAŞLATILMASI İÇİN BİR TOPLANTI DÜZENLENDİ

3 Ekim'de Aşgabat'taki Arçabil Otel'i'nde Trans-Hazar Ulaştırma Geçişleri Koordinasyon Platformu'nun başlatılmasına yönelik üst düzey bir toplantı düzenlendi.

TDHA'nın haberine göre toplantıya, Uluslararası Ortaklıklardan Sorumlu Avrupa Komisyonu Üyesi Jutta Urpilainen ve Avrupa Komisyonu Uluslararası İşbirliği Genel Direktörü Danışmanı Henrik Holloway'in yanı sıra Türkmenistan, Kazakistan, Kırgızistan, Tacikistan, Özbekistan, Azerbaycan, Türkiye, Ermenistan, Gürcistan'ın ilgili bakanlıklarının temsilcileri, Asya Kalkınma Bankası, Asya Altyapı Yatırım Bankası, Avrupa İmar ve Kalkınma Bankası, Avrupa Yatırım Bankası, İslam Kalkınma Bankası ve Dünya Bankası'nın temsilcileri katıldı.

Yabancı temsilcilerin konuşmalarında, özel altyapının genişletilmesi ve ulaşım bağlantılarının güçlendirilmesinin bölge ülkelerinin ekonomik büyümesinde belirleyici rol oynadığı kaydedildi.

Yeni koordinasyon platformu, Trans-Hazar ulaştırma koridorunun sürdürülebilirliğini artırmak ve onu Avrupa ile Asya'yı birbirine bağlayan çok modlu bir rotaya dönüştürmek için tasarlandı. Proje ayrıca demir yolu, kara yolu ve liman altyapısına yatırımı teşvik edecek, Avrupa ile Orta Asya arasındaki ekonomik bağları güçlendirecek ve ulaşım koridorlarının güvenliğinin ve sürdürülebilirliğinin geliştirilmesine yardımcı olacaktır.

Platform içindeki işbirliği, ulaştırma sektöründeki teknolojik yeniliklerin aktif olarak tanıtılmasını içermektedir. Toplantının sonunda, koordinasyon platformu dahilindeki işbirliğinin, Trans-Hazar ulaştırma koridorunun daha da geliştirilmesine katkıda bulunacağına ve karşılıklı yarar sağlayan projelerin uygulanmasında çabaların koordine edilmesine olanak sağlayacağına dair güven ifade edildi.

TÜRKMENİSTAN VE TÜRKİYE SÜRÜCÜLER İÇİN VİZE ÜCRETLERİNİN DÜŞÜRÜLMESİNİ GÖRÜŞÜYOR

Türkmenistan ve Türkiye, Türkiye Uluslararası Karayolu Taşımacıları Birliği (UND) ve “Türkmenistan Ulaştırma ve Lojistik Merkezi” AŞ (TULM) arasında devam eden müzakerelerin bir parçası olarak sürücüler için vize ücretlerinin düşürülmesi görüşüldü.

Taşımacılık sektörü haber portalı Lojiyol’un bildirdiğine göre konu, 15-18 Ekim tarihleri arasında Türkiye’de düzenlenen Uluslararası Karayolu Federasyonu (IRF) Dünya Kongresi sırasında Türkmenistan Ulaştırma ve Haberleşme Ajansı Genel Müdürü Mammethan Çakıyev ile Türkiye Uluslararası Karayolu Taşımacıları Birliği’nden (UND) bir heyet arasında yapılan görüşmede ele alındı.

Üst düzey Türk ve Türkmen temsilcilerin katılımıyla düzenlenen toplantıda, Türkmenistan’ın Çin’i Avrupa’ya bağlayan Orta Koridor boyunca uluslararası yük trafiğine aktif katılımı konusu da ele alındı.

Çakıyev, 2025 yılına kadar Türkmenistan’ın deniz filosuna iki yeni Ro-Pax gemisinin ekleneceğini ve bunun Hazar Denizi üzerinden taşımacılık olanaklarını güçlendireceğini belirtti.

İstişarelerde ayrıca, gümrük işlemleri, Türkmenbaşı limanına ziyaretler ve 2024 yılında Türk devletleri arasında elektronik seyahat belgelerinin kullanılmasına ilişkin ortak önlemler konusunda anlaşmaya varıldı.

ÖZBEKİSTAN VE DÜNYA BANKASI, 12 MİLYAR DOLAR DEĞERİNDEKİ PROJELERİ HAYATA GEÇİRECEK

Özbekistan Cumhurbaşkanı Sayın Şevket Mirziyoyev, 30 Eylül'de Dünya Bankası Avrupa ve Orta Asya Başkan Yardımcısı Antonella Bassani ile bir araya geldi. Devlet Başkanlığı Basın Servisi'nden yapılan açıklamaya göre, görüşmede toplam maliyeti 12 milyar dolar olan ortak projelerin hayata geçirilmesi ele alındı.

Görüşme sırasında taraflar Dünya Bankası Grubu ile işbirliğini genişletme olanaklarının yanı sıra bu uluslararası finans kuruluşunun katılımıyla Özbekistan'da uygulanmakta olan reform programına olası desteğini de ele aldılar.

Mirziyoyev ve Bassani, son yıllarda ortak proje portföyünün 12 milyar doları aştığına dikkat çekerek ikili etkileşimin başarılı

sonuçlarının altını çizdi. Dünya Bankası'nın Taşkent'teki bölge ofisinin bu yıl Temmuz ayında açılması da önemli bir gelişme oldu.

Yoksulluğun azaltılması, kamu iktisadi teşebbüslerinin ve finans kurumlarının dönüşümü, karbonsuzlaştırma ve Özbekistan'ın Dünya Ticaret Örgütü'ne (DTÖ) katılımına destek, ortaklığın daha da genişletilmesi için öncelikli alanlar olarak belirlendi.

Toplantıda kentleşme projeleri, entegre bölgesel kalkınma, enerji ve sulama altyapısının modernizasyonu ve özel sektöre destek konularına özel önem verildi.

ÖZBEKİSTAN VE MACARİSTAN BÖLGELER ARASI FORUM DÜZENLEYECEK

Dünya haber ajansının bildirdiğine göre Özbekistan Büyükelçisi Oybek Şahavdinov, Macaristan Dışişleri ve Ticaret Bakanlığı Dış Ekonomik İlişkilerden Sorumlu Devlet Sekreter Yardımcısı Katalin Bihari ile bir araya geldi.

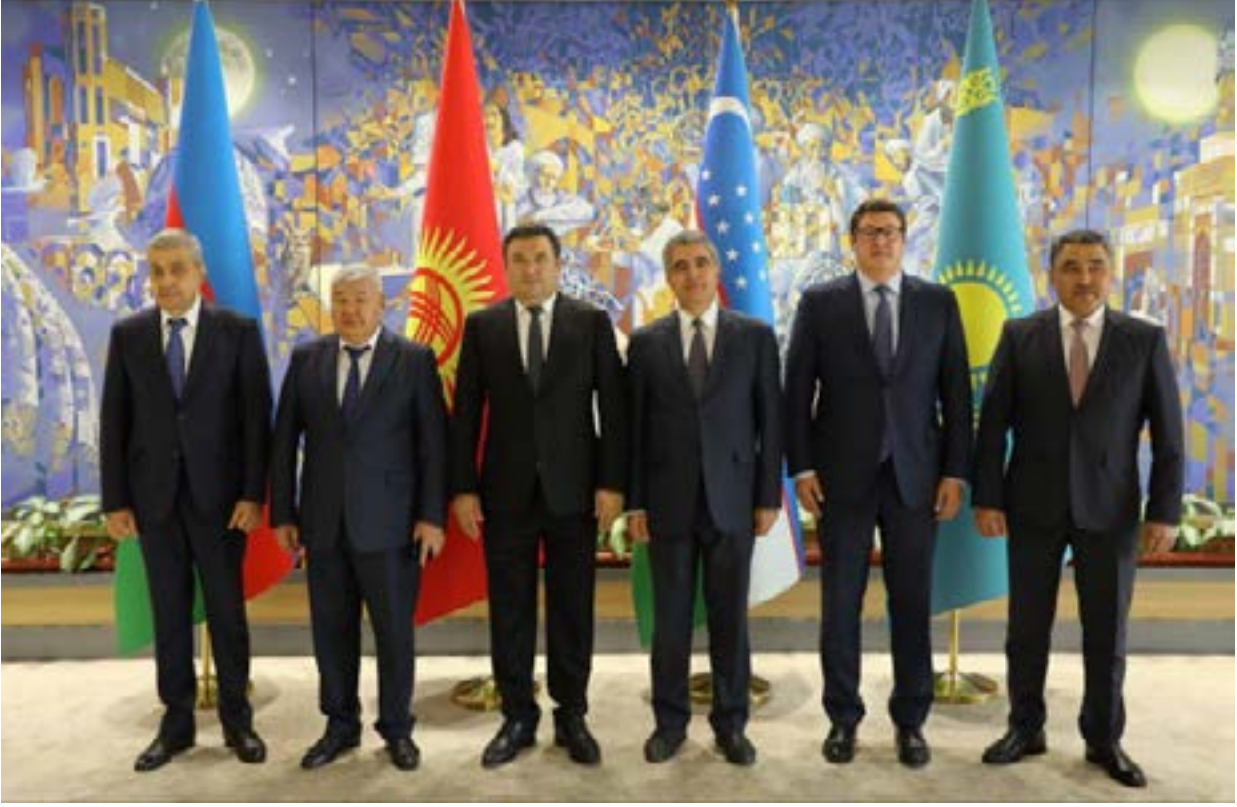
Görüşmelerde taraflar Ekim ayında Kokand şehrinde düzenlenmesi planlanan Özbek-Macar Bölgelerarası Forumu'nun organizasyonunun yanı sıra Taşkent ve Budapeşte arasında düzenli uçak seferleri ve ikili ilişkilerin diğer güncel yönlerini ele aldı.

Katalin Bihari, Macaristan Dışişleri Bakanlığının forumun düzenlenmesinde yardım sağlayacağını ve Macaristan İhracat Destek

Ajansı yönetiminin de etkinliği desteklemeye hazır olduğunu kaydetti.

Taraflar, bölgeler arası forumun programını ve iki ülkenin iş çevrelerinin temsilcileri arasında B2B ve B2G formatında toplantılar düzenlenmesi ihtimalini görüştü.

Toplantıda ayrıca, bu yılın Ağustos ayından bu yana Qanot Sharq Havayolları tarafından gerçekleştirilen Taşkent-Budapeşte uçuşlarının başlatılmasında Macar hükümetinin desteği ve bu uçuşların devam etmesinin önemi ele alındı. Taraflar ayrıca Özbekistan ve Macaristan arasındaki ilişkileri daha da güçlendirmeyi amaçlayan gelecek etkinliklerin gündemi hakkında görüş alışverişinde bulundu.

ÖZBEKİSTAN, KIRGIZİSTAN VE KAZAKİSTAN ENERJİ VE SU BAKANLARI TOPLANTI DÜZENLEDİ

Özbekistan, Kırgızistan ve Kazakistan Enerji ve Su Yönetimi Bakanları 12 Ekim’de Özbekistan Enerji Bakanlığı’nda bir çalışma toplantısı düzenledi.

Toplantıya Özbekistan Enerji Bakanı Jurabek Mirzamahmudov, Özbekistan Su Kaynakları Bakanı Şavkat Hamrayev, Kazakistan Enerji Bakanı Almasadam Satkaliyev, Kazakistan Su Kaynakları ve Sulama Bakanı Nurjan Nurjigitov’un yanı sıra Kırgız Cumhuriyeti Enerji Bakanı Taalaybek İbrayev ve diğer sorumlu kişiler katıldı. Azerbaycan Enerji Bakan Yardımcısı Kamil Abbasov da toplantının konğu oldu.

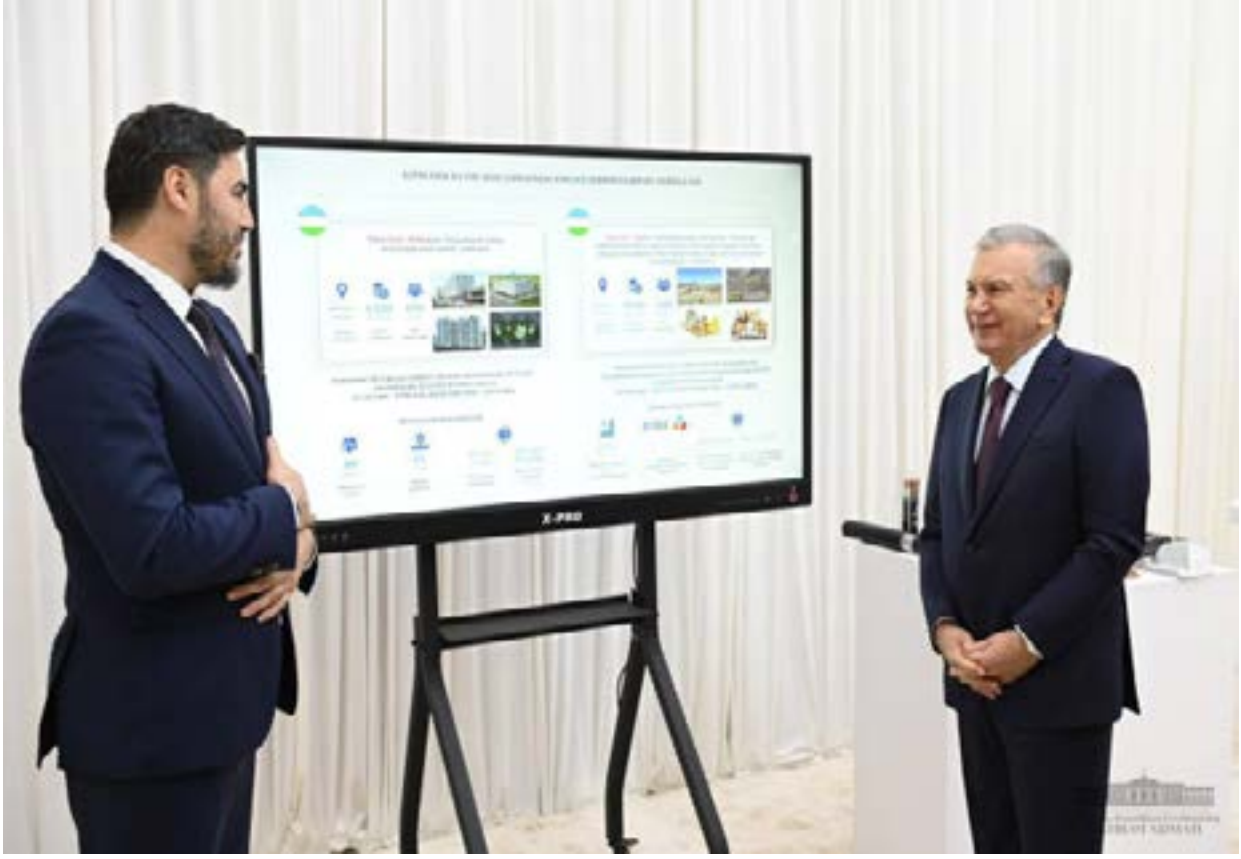
Gündemdeki ana konu, önümüzdeki sonbahar-kış döneminde ülkelerin su ve enerji sistemlerinin istikrarlı bir şekilde işletilmesi, özellikle de enerji şebekelerinin işletme prog-

ramlarının koordinasyonunun tartışılmasıydı.

Kambarata HES-1’in inşaatının mevcut durumu ve su-enerji dengesi konuları da dahil olmak üzere ortak projeler ele alındı.

Çinli “CEEC” şirketi uzmanlarının katıldığı Kırgızistan’ın Celal-Abad bölgesindeki Çatkal Nehri üzerinde hidroelektrik santrallerinin inşasına ilişkin projelere özel önem verildi.

Toplantının sonunda katılımcılar, çalışma gruplarının düzenli toplantılar gerçekleştirmesini ve projelerin daha fazla uygulanması için bir “yol haritası” imzalanmasını önerdi. Su ve enerji sektöründe işbirliğinin geliştirilmesini amaçlayan ilgili belgeler imzalandı.

TAŞKENT BÖLGESİNDE 26 MİLYAR DOLAR DEĞERİNDE PROJE HAYATA GEÇİRİLECEK

Taşkent bölgesi, başkente yakınlığı ve Özbekistan'ın vadileri ile uluslararası yolları birbirine bağlayan bir merkez olma rolü nedeniyle büyük bir ekonomik potansiyele sahip. Son yedi yılda bölge yaklaşık 9,4 milyar dolar değerinde yatırım çekmiş, 143.000'den fazla istihdam ve 5 milyar dolar değerinde ihracat fırsatı yaratmıştır.

Devam eden süreçte, 2024-2026 dönemi için toplam 26 milyar dolar değerinde 125 proje planlanmaktadır. Bunların 21'i stratejik, 52'si sektörel ve 52'si bölgesel projelerden oluşmaktadır. Bu girişimler sonucunda 42 bin kişilik istihdam yaratılması öngörülmektedir.

Toplam 3.4 milyar dolar tutarındaki 11 proje devlet başkanına sunulmuştur. Yatırımcılar Çin, Güney Kore, Türkiye, Suudi Arabistan, Rusya ve Azerbaycan'dan şirketlerin yanı

sıra yerel girişimcilerden oluşmaktadır. Tekstil, gıda, tıp, elektrik, enerji, inşaat, jeoloji, hizmet ve diğer sektörlerde 23 bin istihdam yaratılacaktır.

Örneğin, Çinli yatırımcılarla birlikte Almalık kentinde Büyük İpek Yolu Sanayi Teknoparkı kurulacaktır. Burada 1 milyar dolar değerinde yüzden fazla proje yer alacak ve yaklaşık 3 bin yeni istihdam yaratılacaktır.

Zangiata bölgesinde Güney Koreli yatırımcılarla birlikte karaciğer, eklem, göz ve beyin hastalıklarının tedavisine yönelik tıbbi ürünlerin üretimi gerçekleştirilecektir. Bu üretim 200 kişiye istihdam sağlayacaktır.

Cumhurbaşkanı, yatırımcılar için gerekli tüm koşulların yaratılması, projelerin her aşamasının kontrol edilmesi ve ortaya çıkan sorunların en kısa sürede çözülmesi talimatını verdi.

ÖZBEKİSTAN YEDİ YENİLENEBİLİR ENERJİ TESİSİNİN İNŞAATI İÇİN YATIRIM ÇEKTİ

Özbekistan Cumhurbaşkanı Şavkat Mirziyoyev 14 Ekim'de Taşkent Bölgesinde 2 milyar dolar değerinde dokuz yatırım projesini başlattı. Spot'un Özbek Cumhurbaşkanı'nın basın servisinden aldığı bilgiye göre, bu projeler arasında bir teknoloji parkı, bir tekstil sanayi parkı, dört hidroelektrik santrali, iki enerji depolama sistemi ve bir elektrik santrali bulunmaktadır.

Çin şirketi China Datang ile ortaklaşa Buki bölgesinde 240 milyon dolar değerinde bir güneş enerjisi santrali inşa edilecektir. Yenilenebilir Enerji Kaynakları yılda 576 milyon kWh elektrik üreterek 240.000 evin ihtiyacını karşılayacaktır. Gelecekte, Taş Bölgesinde üretim kapasitesi 6,5 GW'a ve elektrik üreti-

mi yılda 24 milyar kWh'a çıkarılacaktır.

Diğer iki proje, China Energy Overseas Investment ile Parkent ve Pskent bölgelerinde 220 milyon dolara 200 MW'lık enerji depolama sistemleridir ve yoğun saatlerde elektrik kesintilerini önleyecektir.

Kalan dört proje ise 880 milyon dolara mal olan ve 340 MW kapasiteye sahip hidroelektrik santralleridir. 2028 yılına kadar Taşkent bölgesinde toplam kapasitesi yaklaşık 2,4 GW olan 23 proje 4,8 milyar dolar maliyetle hayata geçirilecektir.

ÖZBEKİSTAN VE TÜRKİYE KÜÇÜK İŞLETMELERİN GELİŞTİRİLMESİ KONULARINI GÖRÜŞÜYOR

Ekonomi ve Maliye Bakan Birinci Yardımcısı İlham Norkulov ile Türkiye Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeleri Geliştirme ve Destekleme İdaresi (KOSGEB) Başkanı Ahmet Serdar İbrahimcioğlu arasında bir toplantı gerçekleştirildi.

Toplantıda küçük ve orta ölçekli işletmelerin desteklenmesi, sanayi politikasının geliştirilmesi ve öncelikli alanların belirlenmesi konularında görüş alışverişinde bulunuldu. Katılımcılar, Türkiye ile aktif işbirliğinin ekonominin birçok sektörünü kapsadığını ve mevcut ve gelecekteki projelere ilişkin istişarelerin önemli olduğunu belirttiler.

Katılımcılar ayrıca Özbekistan'da küçük ve orta ölçekli işletmelerin desteklenmesi alanında son yıllarda yapılan çalışmalarını ve elde edilen sonuçları tartıştılar. Türkiye'nin

deneyimini de dikkate alınarak bu çabaların daha da geliştirilmesi gerektiği vurgulandı.

Ayrıca Özbekistan'ın turizm de dahil olmak üzere hizmetler sektöründe yüksek bir potansiyele sahip olduğu belirtilerek, bu alanda KOBİ'ler için fırsatların genişletilmesinin önemi vurgulandı.

Türkiye'nin deneyimini dikkate alınarak mobilya, çevre dostu yapı malzemeleri ve ilaç gibi altı sektörde fırsatlar bulunduğu dikkat çekildi.

Ayrıca, ticari kuruluşların gelişim süreçlerini analiz etmek için modern BT çözümlerinin yaygın bir şekilde uygulanması ve bu alanda iki ülke uzmanları arasında deneyim alışverişi için etkinlikler düzenlenmesi kararlaştırıldı.

JİHOZVENT ÖZBEK ŞİRKETİ TÜRKMEN PAZARINA GİRMEYİ PLANLIYOR

Trend'in şirketin uluslararası ticaret uzmanı Şerzod Saidov ile yaptığı röportaja dayanarak verdiği habere göre, havalandırma ve iklimlendirme için endüstriyel ekipman üreten Özbek şirketi Jihozvent, Türkmen pazarına girmeyi planlamaktadır.

Saidov, şirketin uluslararası fuarlara aktif olarak katılarak pazarda etkinliğini artırmaya çalıştığını söyledi.

Saidov, "Yakın zamanda Kazakistan ve Tacikistan'daki fuarlara katıldık ve planladığımız iki fuar daha var. Bunlardan ilki Azerbaycan'daki etkinliklerin hemen ardından Türkmenistan'da düzenlenecek. Onların pazarına da girmeyi planlıyoruz.

Ayrıca, yıl sonuna kadar Dubai'deki fuara katılmayı planlıyoruz. Genel olarak, çalışmalarımızı yenilemek ve Avrupa ve Orta Asya pazarlarına girmek istiyoruz" dedi.

Jihozvent, havalandırma ve iklimlendirme sistemleri için endüstriyel ekipman üretiminde uzmanlaşmış bir Özbek şirkettir. 2002 yılında kurulan şirket, 20 yılı aşkın bir süredir Özbek pazarında başarıyla faaliyet göstermektedir. Şirket 400'den fazla kişiyi istihdam etmektedir ve üretim tesisleri 4 hektardan fazla olan bir alanı kapsamaktadır.

ÖZBEKİSTAN GÜNEŞ VE RÜZGAR ENERJİSİ İLE 4 MİLYAR KWH ÜRETTİ

Özbekistan, 2024'te 4 milyar kWh 'yeşil' enerji üreterek gaz ve emisyon tasarrufu sağladı. Özbekistan'ın güneş ve rüzgar enerjisi santralleri 2024'ün başından bu yana 4 milyar kilovat-saat elektrik üretti.

Yerel medyanın Enerji Bakanlığı'na dayandırdığı habere göre, Özbekistan'da an itibarıyla faaliyet gösteren toplam 2,7 gigavat kapasiteli 9 güneş enerjisi santrali ve bir rüzgar enerjisi santrali, çevre dostu "yeşil" enerji üretmektedir.

Bunlardan güneş enerjisi santralleri 3 milyar 493,6 milyon kWh, rüzgar enerjisi santrali ise 506,4 milyon kWh üretim gerçekleştirmiştir. Bu santraller 31 Mayıs'a kadar 1 milyar kWh, yılın ilk yarısında 1,6 milyar kWh, 17 Temmuz'a kadar 2 milyar kWh ve

30 Ağustos 2024'e kadar 3 milyar kWh elektrik üretmiştir.

Söz konusu güneş ve rüzgar enerjisi üretiminin 1,2 milyar metreküp doğalgaz tasarrufu sağladığı ve 1,68 milyon ton zararlı emisyonun atmosfere salınmasını önlediği belirtildi. Bu elektrik hacmi, 2 milyon hane için 10 aylık sosyal norm veya 1 milyon 666 bin hane için yıllık norm değerine karşılık gelmektedir.

Navoi ve Semerkant bölgelerindeki güneş enerjisi santrallerinin 2022 yılında 434 milyon kWh, 2023 yılında ise 576,9 milyon kWh elektrik ürettiğini de belirtmek gerekir. İstatistik Ajansı'na göre, 2024 yılının ilk dokuz ayında bir önceki yıla göre yüzde 4,32 artışla 60,31 milyar kWh elektrik üretildi.

BÜYÜK OTOMOBİL MARKALARI İÇİN YEDEK PARÇA ÜRETİMİ ÖZBEKİSTAN'DA BAŞLATILACAK

Özbekistan-Singapur Technologies of Real-Time şirketi, Başkan Mirziyoyev'in Taşkent bölgesine yaptığı ziyarette, BYD, Chery, Changan, Geely ve Dongfeng gibi ünlü markalar için bileşen üretmeye başlamayı planladığını duyurdu. Projenin maliyeti 115 milyon dolar olacaktır ve 2025 yılına kadar gerçekleştirilmesi planlanmaktadır. Sonuç olarak, 43 yeni iş yaratılacak ve üretim kapasitesi yıllık 180.000'den 280.000 üniteye çıkacaktır.

Otomobil endüstrisi, son yıllarda otomobil üretimi neredeyse üç katına çıkan Özbek ekonomisinin kritik bir bileşenidir. Bu yılın sonuna kadar üretim hacminin 460.000 adede ulaşması beklenmektedir ve 2030 yılına kadar bu rakamın 1 milyona çıkarılması planlanmaktadır. Tekelleri ortadan

kaldırmak ve endüstrideki rekabeti teşvik etmek için iki yeni özel işletme ve uluslararası marka getirilmiştir. Ülkedeki 20'den fazla tesis çok çeşitli otomobil ve kamyon üretmektedir.

İşletme 220 iş yarattı. Ürünler, Damas ve Labo için 773.000 yedek parçanın gönderildiği Khorezm bölgesindeki Uzavto Motors fabrikası da dahil olmak üzere iç pazara sunulmaktadır. Yedek parçalara yurtdışından da talep bulunmaktadır: geçen yıl, Kazakistan, Kırgızistan, Tacikistan ve Türkmenistan'a yapılan teslimatlar dahil olmak üzere ihracat 3 milyon dolara ulaşmıştır.

ÖZBEKİSTAN'DAKİ YABANCI YATIRIMLAR 100 MİLYAR DOLARA ULAŞABİLİR

Özbekistan'da 2017 yılından bu yana çekilen yabancı yatırımların toplam hacminin 2024 yılı sonuna kadar 100 milyar doları aşması beklenmektedir. Bu tahmin, Cumhurbaşkanı Şavkat Mirziyoyev başkanlığında düzenlenen yerelleşme, kamu-özel sektör ortaklığı ve ekonomiye yabancı yatırım konulu bir toplantıda dile getirildi. Bu haber Cumhurbaşkanı'nın basın servisi tarafından bildirildi.

Geçen yedi yıl içinde ülke, 23.66 milyar doları sadece 2024 yılının ilk dokuz ayında olmak üzere toplam 78 milyar doların üzerinde yatırım çekmiştir. Bu süre zarfında 4.6 milyar dolar değerinde 120 üretim tesisi faaliyete geçirilmiştir.

Yetkililer, yatırım faaliyetlerinin mevcut hızını sürdürme niyetindedir. Şu anda çeşitli sektörlerde toplam değeri 140 milyar dola-

rı bulan 366 büyük proje devam etmektedir. Bu yatırım girişimlerinin bir parçası olarak yılda 15 milyar dolar değerinde ekipman, hammadde ve inşaat malzemesi ithal edilmektedir. Özellikle enerji ve madencilik sektörlerinde yerel ürünlerin payının artırılmasına önem verilmektedir. Enerji sektöründe, 2030 yılına kadar 88'i kamu-özel sektör ortaklığıyla olmak üzere toplam 36 milyar dolar tutarında 164 tesisin inşası planlanmaktadır.

Madencilik sektöründe ise yerel işletmeler ile büyük fabrikalar arasında işbirliğini içeren 1,23 milyar dolarlık bir program başlatılmıştır. Komşu ülkelerin otomobil parçaları için yıllık 1 milyar dolarlık bir talep gösterdiği göz önüne alındığında, otomotiv endüstrisi de önemli bir potansiyele sahiptir.

KTMÜ Adına Sahipleri:

Rektör Prof. Dr. Alpaslan CEYLAN,

Rektör Vekili Prof. Dr. Almaz İBRAYEV

ORASAM Adına Genel Yayın Yönetmeni:

Prof. Dr. Nasuh USLU

Editör: Prof. Dr. Nasuh USLU

Sayfa Tasarımı: Dr. Maksat ACIKAN uulu

Yayına Hazırlayanlar:

Dr. Maksat ACIKAN uulu, Natalya KURT

Yazışma Bilgileri: KTMÜ, ORASAM, Cengiz Aytmatov

Yerleşkesi, Bişkek

Tel: (0996) 0312-25-31-28

Orta Asya ülkelerinden Kırgızca, Türkçe, Rusça,

İngilizce günlük haberler için sitemize bakabilirsiniz:

orasam.manas.edu.kg

Bizi ayrıca Facebook, Instagram,

Twitter'dan da takip edebilirsiniz.

Yerel Süreli Yayın No: ISSN 1694-7994

orasammanas

